08/08/2020

Τιμήθηκε ο Άγιος Μύρων στην ομώνυμη κωμόπολη της Κρήτης

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Γορτύνης και Αρκαδίας

Πλήθος πιστών -παίρνοντας τις απαραίτητες προφυλάξεις βεβαίως- έσπευσε και φέτος να πανηγυρίσει τη μνήμη του Αγίου Μύρωνα, Επισκόπου Κρήτης του Θαυματουργού, πολιούχου και προστάτη της ομώνυμης κωμόπολης στην Κρήτη, που τιμάται κάθε χρόνο στις 8 Αυγούστου.

Η εορτή του δε αποτελεί ένα από τα κορυφαία θρησκευτικά γεγονότα της Κρήτης.

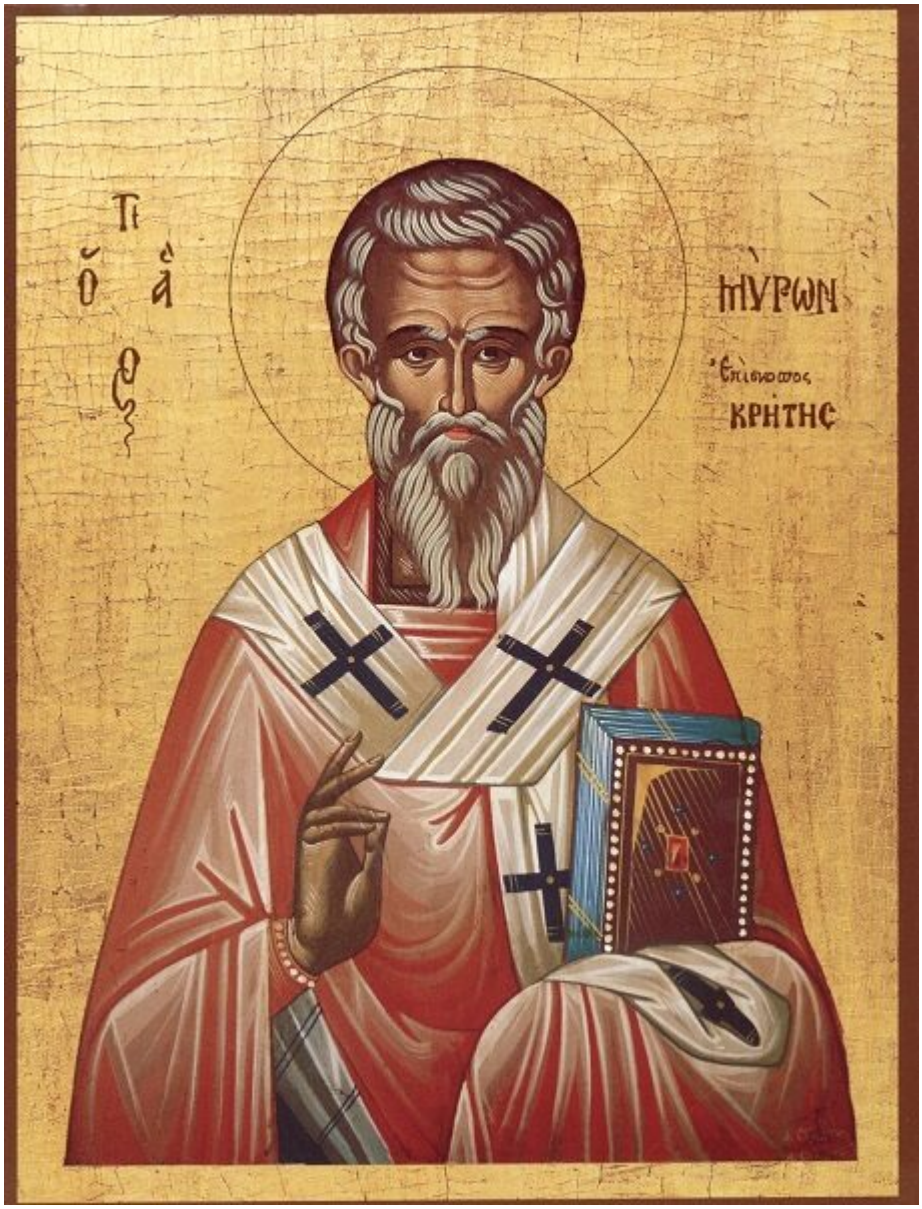

Το εορταστικό διήμερο, λοιπόν, άρχισε χθες το απόγευμα, όταν και τελέστηκε ο Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός, χοροστατούντος του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Κνωσού κ. Προδρόμου, ενώ στις 10 το βράδυ έγινε νυχτερινή Θεία Λειτουργία προς τιμήν του Αγίου.

Σήμερα, Σάββατο 8 Αυγούστου, ανήμερα της εορτής στον φερώνυμο Ι.Ν. του Αγίου Μύρωνος της ομωνύμου κωμοπόλεως, τελέστηκε ο Όρθρος και η Πανηγυρική Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος του Σεβασμιότατου Αρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Ειρηναίου, ενώ το απόγευμα στις 7 μ.μ. θα τελεστεί ο μεθέορτος Εσπερινός.

Οι πιστοί που ταξιδεύουν απ’ όλα τα μέρη της Κρήτης, αλλά και εκτός του νησιού, για να τιμήσουν τη χάρη του Αγίου, έχουν τη δυνατότητα να προσκυνήσουν τη σεπτή εικόνα του και τα ιερά λείψανα του, καθώς επίσης και να πάρουν μαζί τους το θαυματουργό αγίασμα, που αναβλύζει επί αιώνες από τη σκήτη όπου έζησε ο Άγιος.

Η εκκλησία, το αγίασμα και το θαύμα με το λιοντάρι

Η εκκλησία του Αγίου Μύρωνα, βρίσκεται στο δυτικό μέρος του χωρίου και είναι ρυθμού βυζαντινού. Παλιότερα βρισκόταν στην ιδία θέση μια μικρή εκκλησία, η οποία ήταν αφιερωμένη στο Γενέθλιον της Θεοτόκου. Το 1886 η εκκλησία μεγάλωσε από τη δυτική πλευρά και άρχισε σταδιακά να παίρνει τη σημερινή της μορφή.

Το μέγεθος του ναού του Αγίου Μύρωνα, που είναι εντυπωσιακό, δηλώνει ότι δεν πρόκειται για το αφιέρωμα ενός έστω εξέχοντος προσώπου της κρητικής

άρχουσας τάξης, αλλά για ένα επισκοπικό ναό. Τον επισκοπικό χαρακτήρα του ναού αποδεικνύει και η ύπαρξη του σύνθρονου με τον επισκοπικό θρόνο.

Πρόκειται για μια σειρά καθισμάτων για τους κληρικούς στο ιερό βήμα, πίσω από την αγία Τράπεζα. Το σύνθρονο δεν απαντάται πολύ συχνά σε εκκλησίες αυτής της περιόδου και αυτό είναι ένα στοιχείο που δίνει ακόμα μεγαλύτερη ιστορική σημασία στο ναό του Αγίου.

Ο ναός, που ήταν έδρα ορθόδοξης επισκοπής από την πρωτοβυζαντινή περίοδο έως την περίοδο της Ενετοκρατίας είναι μια παλαιοχριστιανική βασιλική ,που μετατράπηκε, κατά τη 2η βυζαντινή περίοδο και πιθανότατα τον 11ο -12ο αιώνα μΧ. σε τετράστυλο σταυροειδή εγγεγραμμένο με τρούλο. Αυτό το μαρτυρεί άλλωστε στον επισκέπτη και η διαμόρφωση του εσωτερικού χώρου του ναού, που έχει το μεσαίο κλίτος, πλατύτερο από τα πλάγια . οι κεραίες του σταυρού στεγάζονται με καμάρες ,αλλά και τα γωνιακά διαμερίσματα, χαρακτηριστικό, που αποτελεί γνώρισμα της ελλαδικής αρχιτεκτονικής.

Οι δυο εξωτερικές όψεις του ναού διαρθρώνονται από τυφλά αψιδώματα, χαρακτηριστικό της αρχιτεκτονικής της Κωνσταντινούπολης, κατασκευασμένα από πελεκητούς πωρόλιθους. Τα τόξα των αψιδωμάτων είναι πετολόσχημα, σχήμα που οφείλεται σε αραβική επίδραση και συναντάται στην ελλαδική σχολή αρχιτεκτονικής.

Το ίδιο ισχύει και για τον τρούλο, ο οποίος διαμορφώνεται σε οκτάπλευρο από ισάριθμους κτιστούς πεσσίσκους. Οι εξωτερικές όψεις του ναού ήταν επιχρισμένες με υπόλευκο κονίαμα, στο οποίο διατηρούνται σε μεγάλη έκταση και σε άριστη κατάσταση εγχαράξεις, που μιμούνται ισόδομη τοιχοποιία. Οι εγχαράξεις αυτές έγιναν με τη βοήθεια ειδικού οδοντωτού χάρακα που αφήνει αποτύπωμα από μικρές διαγώνιες αυλακιές.

Στο εσωτερικό του ναού, δεξιά όπως μπαίνει ο επισκέπτης στο ιερό, υπάρχει ο τάφος του Αγίου. Είναι περίπου 50 εκατοστά ψηλότερος από το δάπεδο της εκκλησίας και σκεπάζεται με μαρμάρινη πλάκα πάνω στην οποία με κεφαλαία γράμματα είναι χαραγμένη η επιγραφή:

«Μύρωνα ‘Ιεράρχην ὅ λιθος οὗτος καλυπτει ὅ΄ν ἔγρηγοροτα μεν Κνωσσος ως επισκοπών ετίμα καθευδόντα δε ωδε ως θαυματουργον δοξαζομεν καυχημα δε πατριδος ανδρακιας της σημπληρωσας ο βιος αυτου απας μετεστη ουρανοσε μετακληθει ενδοξως κατά το 500μ.χ ετος».

Μετά την ανακομιδή των λειψάνων Του το 2014 στον χώρο του τάφου έχει τοποθετηθεί λειψανοθήκη με τα οστά του Αγίου.

Από την αυλή της εκκλησίας, κατεβαίνοντας τη πλαγιά από το δυτικό μέρος, συναντούμε ένα μικρό σπήλαιο μέσα σε βράχους, που προχωρεί κάτω από την εκκλησία.

Το σπήλαιο αυτό υπήρξε ο χώρος ασκήτευσης του Αγίου και συνδέεται άμεσα με ένα θαύμα ,το οποίο επιτέλεσε ο Άγιος Μύρων όταν ακόμα ήταν πρεσβύτερος.

Μια μέρα λοιπόν, λέει η παράδοση, ερχόταν ένα λιοντάρι στο χωριό από το βόρειο μέρος. Οι κάτοικοι του άρχισαν να εγκαταλείπουν το χωριό. Ο Άγιος όμως, αφού προσευχήθηκε, το απολίθωσε και οι χριστιανοί γύρισαν στα σπίτια τους ευχαριστώντας τον θεό και τον Άγιο.

Σήμερα ακόμη φαίνεται η ουρά του λιονταριού στο βορειοδυτικό μέρος του χωριού και το κεφάλι του στο νοτιοδυτικό, ακριβώς μέσα στη σπηλιά που τρέχει το Αγίασμα.

Για να μπει κάνεις μέσα στη σπηλιά πρέπει να κατέβει τρία σκαλοπάτια. Είναι ένας χώρος στενός, μάλλον στρογγυλός . Στέγη του το κεφάλι του λιονταριού που

απολίθωσε ο Άγιος.

Αριστερά υπάρχει ένα ύψωμα, μισό περίπου μέτρο ψηλότερα από τις πλάκες του δαπέδου, το οποίο –σύμφωνα πάντα με την παράδοση-λειτουργούσε ως κλίνη του ασκητή Αγίου.

Γύρω-γύρω υπάρχουν βράχοι, ενώ χαμηλά στο δάπεδο υπάρχουν τρεις λακκούβες. Στη μεσαία τρέχει πάντα αγίασμα.
Σ’ένα βαθούλωμα του βράχου βρίσκεται η εικόνα του Αγίου και μπροστά της υπάρχει αναμμένο πάντα το καντήλι.

Απορία αλλά και εντύπωση ,ωστόσο, προκαλεί τόσο στους κατοίκους του χωριού όσο και στους επισκέπτες, το πως γίνεται, ενώ τόσοι άνθρωποι εδώ και αιώνες βγάζουν αγίασμα ,αυτό να μην τελειώνει ποτέ! Και παρά το γεγονός ότι το θέμα αυτό τους έχει απασχολήσει, απάντηση ακριβής και ασφαλής δεν έχει δοθεί.

Γνωρίζουμε βέβαια ότι σε τέτοιου είδους ζητήματα πίστης και θρησκείας, η ανθρώπινη λογική πολλές φορές αδυνατεί να δώσει τη δική της ερμηνεία.

Δυο κυρίως παραδόσεις υπάρχουν οι οποίες σχετίζονται με τη μόνιμη παρουσία του αγιάσματος στη σπηλιά.

Η πρώτη θέλει το αγίασμα να ρέει –πηγάζει κατευθείαν από τον τάφο του Αγίου (χωρίς βεβαίως αυτό να έχει αποδειχτεί ,παρά τις διάφορες εργασίες που έχουν γίνει κατά καιρούς στο υπέδαφος της εκκλησίας), ενώ η δεύτερη αναφέρει πως όλη η υγρασία της σπηλιάς, η οποία γίνεται περισσότερη κατά την ημέρα μνήμης του Αγίου,(κατά την ανάγνωση του ευαγγελίου) καταλήγει στο βαθούλωμα αυτό.

Πηγές: neakriti.gr, flashnews.gr